

Deze wijziging vindt zijn rechtsgrond in artikel 7*undecies*, § 2, tweede lid van de Elektriciteitswet en is aldus opgesteld op basis van:

- Voorstel van de netbeheerder van 13 april 2023, bepaald na raadpleging van de marktdeelnemers, overeenkomstig artikel 7*undecies*, § 2, tweede lid Elektriciteitswet
- Advies (A)2544 van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas van 20 april 2023 overeenkomstig artikel 7*undecies*, § 2, tweede lid Elektriciteitswet.
- de raadplegingen van de marktdeelnemers georganiseerd van 20 februari 2023 tot en met 13 maart 2023;

Wijziging van artikel 22: individuele IPC derogatieaanvraag

Middels voorliggend besluit wordt met betrekking tot de individuele aanvraag tot derogatie met betrekking tot de intermediaire maximumprijs de wijziging beoogd van artikel 22 van het koninklijk besluit van 28 april 2021.

De beoogd wijzigingen hebben betrekking op volgende aspecten en zijn afgestemd met de commissie:

1. De indiening van derogatieaanvragen vervroegen tot uiterlijk op 30 april om de aanvrager de mogelijkheid te bieden opmerkingen te maken over de ontwerpbeslissing van de commissie;
2. Overdracht van de verantwoordelijkheid voor het toezicht op de volledigheid van de aanvraag tot derogatie van de IPC;
3. Toepassing van de gemiddelde kost van kapitaal;
4. Uniformisering van de berekening van de afschrijvingsperiode van de investeringen ;
5. Verduidelijking van het in rekening nemen van opstartkosten;
6. Geraamde inkomsten uit de levering van hersteldiensten;

7. Aanpassing van de fasen van de beoordeling van de "missing money" van derogatieaanvragen van de IPC;

8. Correctie voor de verwachte ontwikkeling van het indexcijfer van de consumtieprijzen tussen de referentieperiode en de leveringsperiode

1. De indiening van derogatieaanvragen vervroegen tot uiterlijk op 30 april om de aanvrager de mogelijkheid te bieden opmerkingen te maken over de ontwerpbeslissing van de commissie

Er wordt voorgesteld artikel 22, § 2, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 aan te passen door de indiening van derogatieaanvragen van de IPC te vervroegen. Deze anticipatie maakt het mogelijk om in artikel 22, § 11 de mogelijkheid voor de aanvrager in te voeren om zijn opmerkingen over de ontwerpbeslissing van de commissie over de gegrondheid van zijn derogatieaanvraag in te dienen, hetgeen in overeenstemming is met de beginselen van artikel 23, § 2*bis*, van de Elektriciteitswet.

2. Overdracht van de verantwoordelijkheid voor het toezicht op de volledigheid van de aanvraag tot derogatie van de IPC

Het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt momenteel dat Elia de aanvragen tot derogatie van de IPC ontvangt en de volledigheid van de aanvraag controleert. In geval van een onvolledige aanvraag heeft de derogatieaanvrager de mogelijkheid om de ontbrekende informatie bij Elia in te dienen. Vervolgens kan de CREG, in het kader van haar taak om de gegrondheid van de derogatieaanvragen te controleren, zelf worden verplicht om de derogatieaanvrager om aanvullende informatie te verzoeken.

Er wordt voorgesteld om artikel 22 van het Koninklijk besluit van 28 april 2021 te wijzigen door de verantwoordelijkheid voor het ontvangen van de dossiers met betrekking tot de aanvraag tot derogatie van de IPC en voor het houden van toezicht op de volledigheid van de aanvraag, over te dragen van Elia aan de commissie. Deze overdracht van verantwoordelijkheid vermijdt de vermenigvuldiging van verzoeken om informatie aan de aanvrager en stelt de commissie in staat de dossiers onmiddellijk te verwerken en, in voorkomend geval, verzoeken om aanvullende informatie te sturen die nuttig zijn voor de controle van de gegrondheid van de aanvraag tot derogatie.

Dit ligt bovendien in lijn met het gegeven dat de individuele uitzonderingen worden toegekend door de commissie overeenkomstig artikel 7*undecies*, § 2, derde lid van de Elektriciteitswet.

3. Toepassing van de gemiddelde kost van kapitaal

a) Door rekening te houden met de gemiddelde inkomsten in plaats van de mediaan inkomsten is een technologie-specifieke risicopremie ingevoerd. Het doel van deze invoering was te zorgen voor een voldoende stimulans om de nodige investeringen voor de bevoorradingszekerheid te garanderen. Na deze invoering werd in artikel 22, § 8, een gewogen gemiddelde kost van kapitaal gedefinieerd als de som van het minimumrendement door de minister vastgesteld als onderdeel van de intermediaire waarden,

b) vermeerderd met de technologie-specifieke risicopremie.

De voorgestelde aanpassing van het koninklijk besluit van 28 april 2021 is in de eerste plaats gericht op het vermijden van een onderscheid tussen recurrente en niet-recurrente investeringen. Zelfs als de recurrente investeringskosten zijn voorzien, zullen deze het onderwerp zijn van een investeringsbeslissing en zal een afschrijvingsperiode worden toegepast. Artikel 22, § 2, tweede lid, 2°, c), moet derhalve worden aangepast door de woorden „provisies voor grote onderhoudswerken” te vervangen door „investeringsuitgaven voor grote onderhoudswerken”.

Vervolgens wordt het koninklijk besluit van 28 april 2021 aangepast om een investering die nodig is voor de beschikbaarheid van een eenheid tijdens de leveringsperiode aantrekkelijk te maken. Een investering wordt gemodelleerd als financieel aantrekkelijk wanneer het verwachte rendement van het project hoger is dan de WACC, gedefinieerd als het „minimumrendement dat door aanbieders van fondsen (aandeelhouders en/of crediteuren) vereist is om de investering in de referentietechnologie in het relevante geografische gebied te financieren”. De gewogen gemiddelde kost van kapitaal moet daarom de aantrekkelijkheid van een investering waarborgen. Daarom wordt voorgesteld de gewogen gemiddelde kost van kapitaal toe te passen op de annualisatie van de investeringskosten. De definitie van de gewogen gemiddelde kost van kapitaal blijft ongewijzigd als de som van:

a) het minimumrendement door de minister vastgesteld als onderdeel van de intermediaire waarden;

b) vermeerderd met de technologie-specifieke risicopremie

Om de samenhang tussen de beoordeling van de IPC en de beoordeling van derogaties van de IPC te waarborgen, worden artikel 18, § 2, (zie supra punt 2.3) en artikel 22, §§ 2 en 7/1, dienovereenkomstig aangepast.

Bovendien kan het optreden van operationele kosten en onderhoudskosten worden beschouwd als gelijktijdig met het ontstaan van inkomsten. Evenzo scheidt een enkel jaar gewoonlijk de investering die nodig is voor een bestaande eenheid en de eerste vorderingen op jaarbasis. Daarom wordt voorgesteld de factor „1 plus gewogen gemiddelde kost van kapitaal” uit te sluiten van de berekening van de „missing money”. Met het oog op de samenhang tussen de beoordeling van de intermediaire maximumprijs en de beoordeling van de derogaties van de intermediaire maximumprijs, worden artikel 20 (zie supra punt 2.3) en artikel 22, § 8, van het Koninklijk besluit van 28 april 2021 dienovereenkomstig aangepast.

4. *Uniformisering van de berekening van de afschrijvingsperiode van de investeringen*

De afschrijvingsperiode van een door de exploitant van een eenheid voorgestelde investering hangt af van de aannames die hij maakt met betrekking tot de ontwikkeling van de markten en de bedrijfsuren of de daaruit voortvloeiende starts. Het is dus niet onafhankelijk van de marktdeelnemer en de coherentie met de inkomstgegevens die voortvloeien uit het model van Elia is niet verzekerd.

De voorgestelde aanpassing van het Koninklijk besluit van 28 april 2021 heeft tot doel de berekening van de afschrijvingsperiode van investeringen te uniformiseren door deze onafhankelijk te maken van de exploitant van de eenheid en zijn veronderstellingen over de marktontwikkelingen. Artikel 22, § 7/1, voorziet aldus in de annualisering van de investeringsuitgaven op basis van de bedrijfsuren en het aantal starts dat door het kalibratiemodel van Elia bij de beoordeling van de marktopbrengsten wordt gebruikt. Om rekening te houden met de specifieke kenmerken van de eenheid, voorziet de beoordeling van de in artikel 22, § 7/1, voorgestelde afschrijvingsperiode in elk ander objectief element dat de levensduur van de investering zou beperken.

5. *Verduidelijking van het in rekening nemen van opstartkosten*

In artikel 22, § 7, van het Koninklijk besluit van 28 april 2021 is bepaald dat bij de berekening van het „missing money” rekening wordt gehouden met de geannualiseerde investeringskosten en de marktinkomsten waarvan de opstartkosten worden afgetrokken. Opstartkosten kunnen echter een voorziening bevatten voor toekomstige terugkerende investeringen.

De voorgestelde aanpassing van het Koninklijk besluit van 28 april 2021 is bedoeld om dubbelbetaling van voorzieningen voor terugkerende investeringsuitgaven te voorkomen. Daarom wordt voorgesteld in artikel 22, § 2, een onderscheid op te nemen voor de activatiekosten tussen enerzijds provisies ter waarborging van de terugbetaling van investeringsuitgaven en vaste exploitatie- en onderhoudskosten en anderzijds de specifieke kosten per opstart of activering.

In het voorstel om het koninklijk besluit van 28 april 2021 aan te passen, wordt ook aanbevolen rekening te houden met de volledige opstartkosten bij de beoordeling van de economische *dispatch* van de capaciteitsmarkteenheid en bij de beoordeling van de marktinkomsten alleen de opstartkosten in mindering te brengen, met uitzondering van de voorziening voor investeringen.

In navolging van randnummer 12 van het advies van de Raad van State 2 juni 2023 met randnummer 73.576/3 met betrekking tot voorliggend koninklijk besluit, dient geduid te worden dat de 'economische dispatch' overeen komt met de bepaling van de 'merit order' van de installaties. De 'economische dispatch' bepaalt welke eenheid door de markt zal worden geactiveerd in functie van haar variabele kosten en de te dekken vraag. Eerst wordt de eenheid met de laagste variabele kosten geactiveerd.

6. Geraamde inkomsten uit de levering van hersteldiensten

De voorgestelde aanpassing van het Koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt dat de netbeheerder de inkomsten in verband met de levering van hersteldiensten moet schatten. Het voorstel introduceert dus in artikel 22, § 7, dat de raming van de ontvangsten van de hersteldienst wordt gemaakt op basis van de inkomsten die overeenkomen met de gemiddelde historische kosten van reserveringen op basis van de laatste zesendertig maanden.

7. Aanpassing van de fasen van de beoordeling van de "missing money" van derogatieaanvragen van de IPC

Het Koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt momenteel dat de commissie de aanvaardbaarheid van kostencomponenten, inkomsten en de impact van de operationele beperkingen van elke IPC-derogatieaanvraag beoordeelt. De commissie geeft het resultaat van haar beoordeling vervolgens door aan Elia om haar in staat te stellen de inkomsten van de eenheid te beoordelen en diens "missing money" te berekenen.

Enerzijds moet de commissie voor haar analyse van de aanvaardbaarheid van investeringskosten beschikken over het aantal starts en het aantal bedrijfsuren dat Elia bij haar beoordeling van de marktinkomsten van de eenheid heeft verkregen; in de tweede plaats moet Elia voor de beoordeling van het inkomen van de eenheid slechts over variabele productiekosten beschikken, waarbij de plaats ervan in de *merit order* wordt bepaald.

Om het operationele proces voor het valideren van derogatieaanvragen van de IPC te optimaliseren en de commissie in staat te stellen de aanvaardbaarheid van investeringsuitgaven te valideren, wordt in artikel 22 voorgesteld de stappen aan te passen die nodig zijn voor de evaluatie van het "missing money" van de eenheid.

- Eerste stap: de commissie beoordeelt de aanvaardbaarheid van variabele kostencomponenten en de impact van de beperkingen. De commissie stelt een alternatieve schatting vast voor de als onaanvaardbaar beoordeelde elementen;

- Tweede stap: Elia beoordeelt de marktinkomsten en de levering van balanceringsdiensten van de eenheid, alsmede het aantal bedrijfsuren en starts, op basis van de variabele kostencomponenten en de impact van de door de commissie meegedeelde beperkingen;

- Derde stap: op basis van het aantal door Elia gerapporteerde starts en bedrijfsuren beoordeelt de commissie de geannualiseerde investeringskosten en beoordeelt zij de aanvaardbaarheid van andere kostencomponenten en andere inkomsten van de eenheid.

Ook wordt voorgesteld de verantwoordelijkheid voor de evaluatie van het verwachte "missing money", over te dragen aan de commissie. Dit voorkomt een extra stap in de gegevensuitwisseling tussen de commissie en Elia die extra vertragingen tot gevolg heeft. De commissie zal dus over alle gegevens beschikken en ze het best kunnen synthetiseren door de verschillende door verzoeker voorgestelde kosten te hebben gevalideerd.

8. Correctie voor de verwachte ontwikkeling van het indexcijfer van de consumptieprijzen tussen de referentieperiode en de leveringsperiode

De door de netbeheerder geraamde "missing money"-waarden vormen de basis van het voorstel voor het IPC-niveau. De IPC is de maximumprijs waartegen capaciteiten met een CRM-contract van één jaar kunnen bieden voor de leveringsperiode. Daarom lijkt het logisch dat de waarden van "missing money" in euro's van de leveringsperiode moeten worden uitgedrukt. In het kader van de aanpassing van het Koninklijk besluit van 28 april 2021 wordt voorgesteld artikel 20 (zie supra punt 2.3) te wijzigen door in te voeren dat het resultaat van het "missing money" wordt gecorrigeerd door de verwachte ontwikkeling van de consumptieprijnsindex tussen enerzijds het referentiejaar dat wordt gebruikt om inkomsten en kosten te beoordelen en anderzijds de leveringsperiode waarvoor het "missing money" wordt berekend.

In samenhang hiermee wordt ook voorgesteld artikel 22 te wijzigen door het volgende in te voeren:

- alle kosten en inkomsten worden geraamd in euro's van het referentiejaar dat wordt gebruikt om de inkomsten en kosten in artikel 20 te beoordelen;

- de raming van het "missing money" wordt gecorrigeerd door de verwachte ontwikkeling van de consumptieprijnsindex tussen het referentiejaar dat wordt gebruikt om de inkomsten en kosten te beoordelen en de capaciteitsleveringsperiode waarvoor het "missing money" wordt berekend.

Ten slotte beoogt de voorgestelde aanpassing van het koninklijk besluit van 28 april 2021, omwille van de consistentie, artikel 10 (zie supra punt 2.3) te wijzigen door in te voeren dat de netto kosten van een nieuwkomer en de maximumprijs worden gecorrigeerd door de verwachte ontwikkeling van de consumptieprijnsindex tussen enerzijds het referentiejaar dat wordt gebruikt om inkomsten en kosten te beoordelen en anderzijds de leveringsperiode waarvoor de vraagcurve wordt bepaald.

9. Geen machtiging aan de commissie tot intrekking van de toekenning van derogatieaanvragen van de IPC

Ingevolge randnummer 4 van het advies van de Raad van State met kenmerk "73.576/3" van 2 juni 2023, werd afgezien van de vervanging van artikel 22, § 17 van het koninklijk besluit van 28 april 2021.

Rechtsgrond en vormvereisten

Deze wijziging vindt in hoofdzaak zijn rechtsgrond in artikel 7undecies, § 2, derde lid van de Elektriciteitswet en is aldus opgesteld op basis van:

- de raadplegingen van de marktdeelnemers georganiseerd van 20 februari 2023 tot en met 13 maart 2023;

Wijziging van artikel 26 en 27: uitoefenprijs

1. Wijzigingen met betrekking tot de uitoefenprijs zoals voorgesteld door de netbeheerder die gevolgd worden

Middels voorliggend besluit wordt met betrekking tot de uitoefenprijs de wijziging beoogd van artikel 26 van het koninklijk besluit van 28 april 2021.

Er wordt voorgesteld artikel 26, § 2, van hoofdstuk 8 (Referentieprijzen en uitoefenprijs) te wijzigen met betrekking tot de indexeringsmechanisme van de uitoefenprijs op basis van de volgende analyses:

- Het mechanisme voor de indexeringsmechanisme van de uitoefenprijs (waarboven een terugbetalingsverplichting kan optreden) moet dynamischer worden aangepast en op basis van prijzen die gecorrigeerd zijn met die welke worden waargenomen tijdens de CRM-leveringsperiode waarin een terugbetalingsverplichting zou kunnen optreden. Het voorstel van de netbeheerder gaat in die richting, aangezien het de bedoeling is dat de uitoefenprijs evolueert op basis van een maandelijks gemiddelde van de prijzen die tijdens de leveringsperiode zelf op de Day Ahead-markt worden waargenomen.

- Het indexeringsmechanisme van de uitoefenprijs voorziet in een indexeringsmechanisme die beperkt is tot capaciteiten met een meerjarencontract en dit vanaf de tweede leveringsperiode: dit onvolledige indexeringsmechanisme dekt niet de risico's van capaciteiten met een capaciteitscontract van één jaar of meerjarencontracten tijdens het eerste contractjaar, die tijdens de leveringsperiode een aanzienlijk deel van hun vergoeding zouden moeten terugbetalen (met het risico dat zij hun volledige capaciteitsvergoeding verliezen). Ook het voorstel tot aanpassing van het koninklijk besluit evolueert in die zin en stelt voor het mechanisme van indexeringsmechanisme van de uitoefenprijs vanaf het begin van de leveringsperiode voor alle capaciteiten (met een contract van één jaar of meerdere jaren) toe te passen om buitensporige terugbetalingen door capaciteitsleveranciers te voorkomen maar zonder afbreuk te doen aan het beginsel dat de terugbetalingsverplichting beoogt het potentieel voor uitzonderlijke winsten te beperken.

Concluderend kan worden gesteld dat de voorgestelde evolutie van het indexeringsmechanisme het mogelijk maakt het mechanisme van de terugbetalingsverplichting op een degelijke manier aan te passen en tegelijk een evenwicht te vinden tussen het voorkomen van buitensporige terugbetalingen en zonder afbreuk te doen aan het beginsel dat de terugbetalingsverplichting beoogt het potentieel voor uitzonderlijke winsten te beperken.

Er wordt beoogd dat de uitoefenprijs tijdens de leveringsperiode maandelijks wordt geactualiseerd op basis van de evolutie van de Belgische elektriciteitsprijs. De modaliteiten betreffende de actualisatie worden in de werkingsregels gedefinieerd.

Deze wijziging vindt zijn rechtsgrond in artikel 7undecies, § 2, tweede lid van de Elektriciteitswet en is aldus opgesteld op basis van:

- Voorstel van de netbeheerder van 13 april 2023, bepaald na raadpleging van de marktdeelnemers, overeenkomstig artikel 7undecies, § 2, tweede lid Elektriciteitswet

- Advies (A)2540 van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas van respectievelijk 7 april 2023 overeenkomstig artikel 7undecies, § 2, tweede lid Elektriciteitswet.

- De raadplegingen van de marktdeelnemers georganiseerd van 20 februari 2023 tot en met 13 maart 2023;

2. Wijzigingen met betrekking tot de uitoefenprijs zoals voorgesteld door de netbeheerder die niet gevolgd worden of niet voorzien waren

Het voorstel van de netbeheerder van 13 april 2023 voorziet in de vrijstelling van de verplichting voor een capaciteitsleverancier om het positieve verschil tussen de referentieprijzen en de uitoefenprijs terug te

betalen aan de netbeheerder in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme voor vraagrespon. Echter behoeft deze vrijstelling voorafgaand aan de invoering en toekenning een wijziging van artikel 7*undecies*, § 11 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt. Daartoe werd een voorontwerp van wet voorbereid en goedgekeurd door de Ministerraad van 31 maart 2023.

Dit voorstel van de netbeheerder zal bijgevolg het voorwerp uitmaken van een ander dossier gelet op de hierboven aangehaalde aspecten.

Bovendien bevatte het voorstel van de netbeheerder geen voorstel tot wijziging met betrekking tot artikel 27, § 2 van het koninklijk besluit van 28 april 202.

Artikel 27, § 2, 4° van het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt dat er bij de selectie van de gekalibreerde uitoefenprijs rekening dient gehouden te worden met de stabiliteit van de uitoefenprijs in de tijd.

Gelet op de overige beoogde wijzigingen lijkt het aldus aangewezen dat hierbij ook rekening wordt gehouden met het actualisatiemechanisme zoals bedoeld in artikel 26, § 2 van het koninklijk besluit van 28 april 2021.

Slotbepalingen - inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt, met uitzondering van de artikelen 2, 5, 3°, en 6, 2°, o), 5° en 7°, waarvoor een standstill clause is ingevoegd.

Artikel 6 van dit koninklijk besluit treedt in werking op 1 januari 2024.

Gelet op dat overeenkomstig artikel 22, § 2, tweede lid van het koninklijk besluit van 28 april 2022 de vormvereisten voor de indiening voor een individuele derogatieaanvraag uiterlijk op 31 maart op de site van de CREG bekendgemaakt moet worden, wordt voorzien dat deze wijzigingen, slechts in werking treden op 1 januari 2024 opdat deze slechts van toepassing zouden zijn vanaf de veiling die in 2024 wordt georganiseerd.

Onder voorbehoud van het eerste lid geldt voor artikel 6, 2°, o), 5° en 7° een standstill clause

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaar,
De Minister van Energie,
T. VAN DER STRAETEN